

Terhességgel kapcsolatos állapotok kezelése az ún. Nyugati Orvosi Akupunktúra elvei szerint (megszülető következtetések)

dr.Hamvas Szilárd

MAOT Konferencia, 2014

*Felhasznált irodalom:Dr David Carr MSc PhD MRCOG és Jeanne Lythgoe
MSc BA Hons.RGN RM SOM ADM PGCE Medical Acupuncture előadás
jegyzetei (2014)*

Hogy kerül a csizma az asztalra?

- Az anya állapota a terhesség alatt jelentősen meghatározza a születendő gyermek pszichés állapotát
- és saját post-partum mentális állapotát...
- Korábban saját tapasztalataimról számoltam be a HKO szempontjai szerint elemezve azokat. Most (átesve a ló túloldalára) mások tapasztalatairól fogok beszámolni, elsősorban a hatékonyságra vonatkozó evidenciákat keresve.
- Receptúrákat közlök, melyek egy jól felépített HKO receptúrának is részei lehetnének, de nélkülözik a HKO szerinti differenciál diagnosztikai megfontolásokat.

Miről lesz szó?

- Infertilitás-sterilitás
- Fájdalom a terhesség alatt
- Hányinger-hányás a terhesség alatt
- Farfekvés
- Szülés indítás, méhnyak érés facilitálása
- Szülés alatti fájdalom csillapítás, augmentáció
- Szülésznők lehetséges szerepe

Infertilitás-sterilitás

Okai:

- Férfi 30%, Nő 70%, Mindkettő 40%
- Ovulációs zavar: 25%
- Méhkürt sérülése: 20%
- Méh vagy a peritoneum rendellenessége: 10%
- Nem magyarázható: 25%

Fertilitás javítása

- TILOS a dohányzás mindkét fél részére
- Alkohol fogyasztás minimalizálása
- Fizikai terhelés csökkentése
- BMI legyen 19 felett, de 30 alatt
- Férfi ne hordjon szoros alsót
- Ellátó szervezet felkeresése, ha a teherbeesés egy éven át sikertelen rendszeres szexuális együttlétek ellenére is

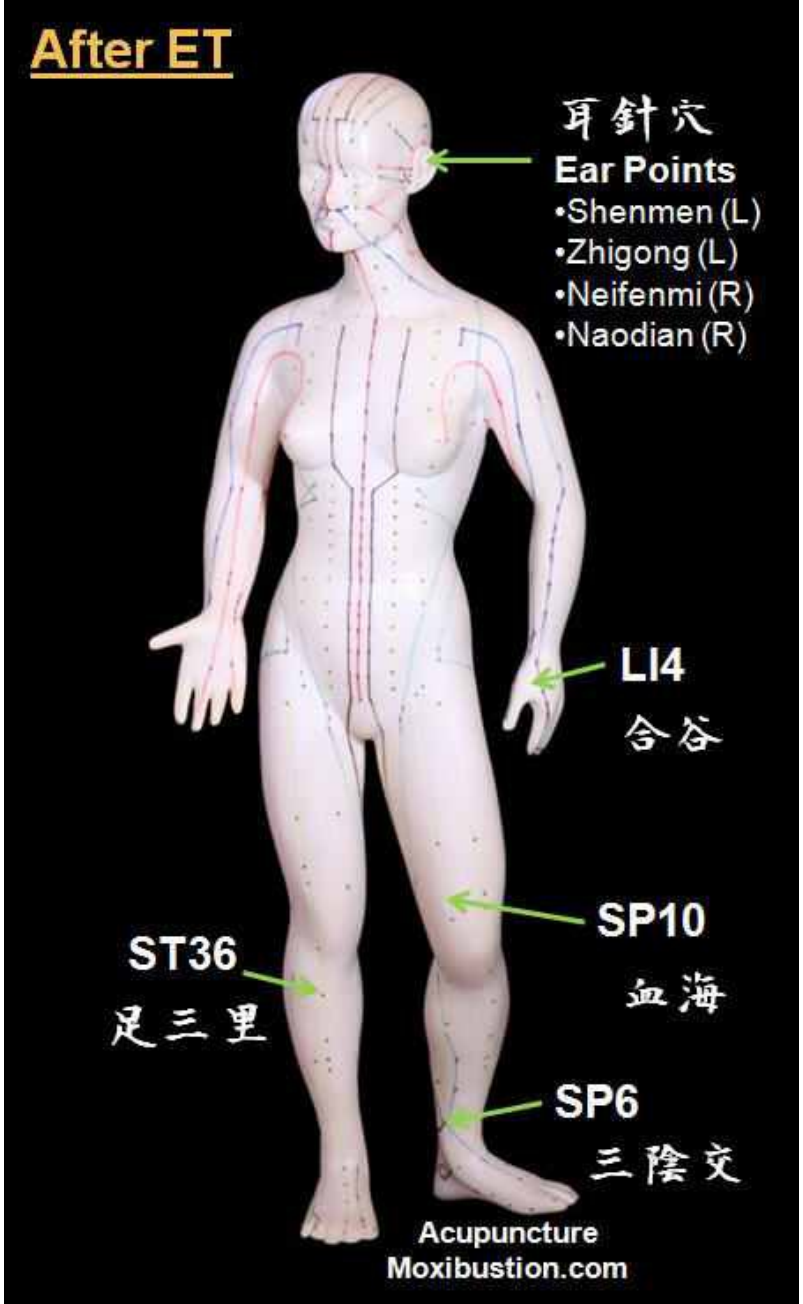
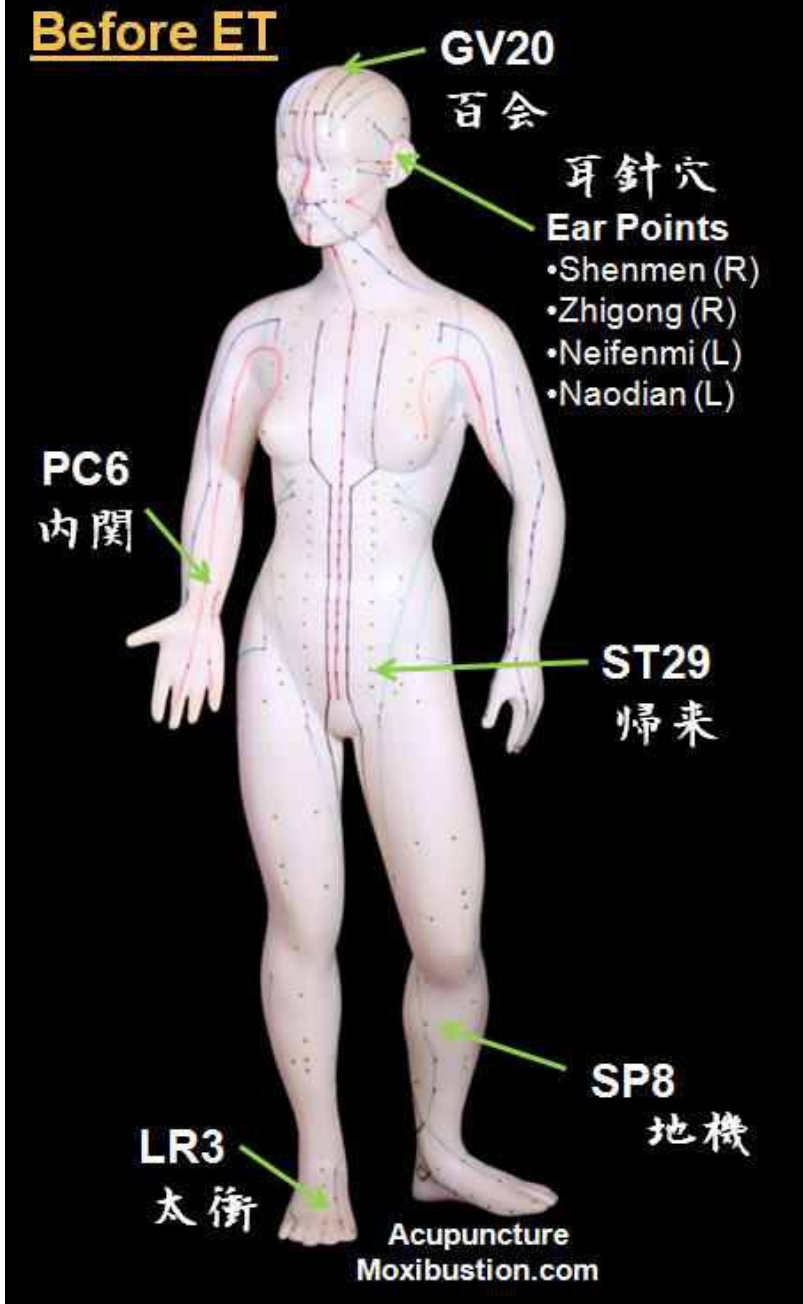
Akupunktúra szerepe

- 1) Javítja a spermium minőségét, növeli mennyiségét, javítja a here vérellátását (St29)
  - St36, Sp6, Liv3, K3, Cv4, B23, lokál pontok: B32, St29.
- 2) Javítja a méh vérkeringését (csökkenti az artériás impedanciát)
  - Elisabeth Stener-Victorin protokoll:
  - Sp6, Liv3, Cv4, Cv6, St28, ExCA1, B23, B28, B57.
- 3) Előmozdítja a rendszeres ovulációt
  - Elisabeth Stener-Victorin protokoll: Sp6, Sp9, Liv3, LI4, P6, Gv20, Cv6, Cv3, St29.
- 4) Modulálja a szimpatikus idegrendszeri választ, csökkenti a stresszt és szorongást
- 5) Gátolja az uterus kontrakciót (jelentősége IVF esetén az embrió implantációt követően van.)

IVF, Paulus protokoll és elért eredmények

- Embrió transzfer előtt: P6, Liv3, Sp8, Gv20, St29 (Craig : Cv6)
- Embrió transzfer után: St36, Sp6, Sp10, LI4 (Craig: K3)
- Mindkét esetben: Fül: Shen Men, Nei Fen Mi, Zi Gong, Nao Dian.

Paulus 2002	IVF + Akup	IVF
	42.5%	26.3%
Paulus 2003	IVF + Akup.	IVF + Sham
	43%	37%
So 2007	IVF + Akup.	IVF + Sham
	43.8%	55.1%
Craig 2007	IVF + Akup.	IVF
	43.8%	69.9%

Észrevételek és következtetések

Csak „erős idegzetű” hallgatóknak

Paulus: Sham hatékonyabb, mint ha nincs kezelés

- Magyarázat: Akupunktúra hatása részben az akupunktúrának, részben a placebo hatásnak tudható be.

So: Sham hatékonyabb, mint az akupunktúra

- Magyarázat: ? Következtetés:
- 1) Akupunktúra jelentős nem-specifikus hatás
- 2) Sham akupunktúra nem tekinthető közömbös (inert) beavatkozásnak!

Craig: Akupunktúra rontja az IVF kimenetelét...

- Na, ezt már nem hiszem el...

Kritikai észrevételek, megnyugtató magyarázatok

Hibák:

- 1) Craig off-site akupunktúrát alkalmazott, pácienseknek beültetés előtt-után kocsikázniuk kellett, mely jelentősen növelte a stresszt!
- 2) Dr Steiner-Victorin szerint az akupunktúrák kezelése eredményességéhez, a kívánt vegetatív idegrendszeri, illetve neuroendokrin változások létrejöttéhez kumulatív hatás szükséges, 10-12 kezelés! 1-2 kezelés ezt nem képes biztosítani!

Steiner-Victorin protokoll

- Paulus protokoll kiegészítése a méh artériás ellenállásának csökkentésénél használt pontokkal:
  - Sp6, Sp8, Liv3, P6
  - Cv4, Cv6, Gv20
  - St28, St29, ExCA1
  - B23, B28, B57
-
- 11 akupunktúras kezelés+ IVF vs. IVF: n=34 vs. n=33
  - Eredmény: terhesség 18 vs.14, **szülés 17 vs.9 !**

Rosszul tervezett vizsgálatok hatása

Cochrane review 2013

- 20 megfelelő vizsgálat, 4544 bevont páciens
- Következtetés: akupunktúrának nincs káros hatása (no adverse effect),
- de nem is hatékony!
- Ezért Angliában tilos a kezelést propagálni. (Engedélyezett, ha a páciens ragaszkodik hozzá.)

- Kihívás és lehetőség: nincs tisztán akupunktúrára épülő vizsgálat!

Medence, deréktáji fájdalom

- Fájdalom okozta rizikó: magasabb arányú poszt-partum depresszió
- Mely érinti az anyának a gyerekekhez való kötődését és a családdal való kapcsolatát is
- Növeli a császármetszés és a korai szülésindítás iránti igényt
- Akupunktúra nem okoz változást a születési súly, illetve az Apgar pontok terén

- Cochrane Review 2013: Akupunktúra hatékonyabb, mint a gyógytorna
- Kritika: risk of bias (Pannick és Liddle 2013)

Medence és deréktáji fájdalom, vizsgálatok

Kvorning (2004) Liv3, SI3, B60, Gv20, lokál: B22-B26

- Eredmény: Fájdalomcsökkenés 60% vs.14%
- 12 hónap után a kontroll kart le kellett állítani, mert mindenki akupunktúrát akart.
- Kritika: Nincs Sham

De Silva (2004) K3, SI3-62, TE5-G41, B40, G30

- Kritika: Nincs Sham, nem randomizált.

Lund (2006) Szuperficiális szúrás vs. mély szúrás és De Qi kiváltása

- Eredmény: nincs különbség! (*Lásd Dr.Joós K. előadása- Japán akupunktúra*)

Wang (2009) három kar: Konzervatív kezelés/ Fül: Sham/ Fül: verum akupunktúra

- Sham: csukló, váll, külső fül
- Fül verum akupunktúra: Shen men, Vese, Analgesia pont
- Eredmény: Akupunktúra szignifikánsan hatékonyabb, mint a másik két karon alkalmazott kezelés

Hányinger-hányás, P6

- Gyakori panasz, a 9-ik hét környékén tetőz, 12-16-ik hét után enyhülés mutatkozik
- Kismamák 20%-nál fennmarad
- Esetek kis hányadában (0.3-3%) nagyon intenzív formában perzisztál: hyperemesis gravidarum
- **Terápia: P6**
- NICE (National Institute of Clinical Excellence) is javasolja
- Sham akupunktúra is hat, de a P6 szignifikánsabban gyorsabban
- P6 patkány kísérletben a gyomor és vékonybél motilitást csökkenti

Farfekvés, B67

- Gyakorisága a 40-ik héten: 3-4%
- 36-ik hét után már valószínűtlen, hogy megfordul
- Perinatális mortalitás 4-szeres
- Császármetszés jelentősen csökkenti a mortalitást
- **Konzervatív kezelési módszerek:**
  - 1) Fej külső mozgatása (External Cephalic Version = ECV)
  - 2) Térd-mellkas pozícióban fekvés 15 percig naponta 3-szor (Ennek sikere 60% vs kontroll 20%)
  - 3) **B67 moxa-akupunktúra**
    - (Akupunktúra hatása: ösztrogén szekréció növekszik, prosztaglandin F2/E2 arány növekszik, ennek következtében növekszik a méh tónusa és kontrakciós készsége)

Farfekvés, vizsgálatok

- **Kínai tanulmány (1984)** B67 vs. fektetés : 81% vs. 49%
- **Cardini és Wei Xin (1998)** Még mindig Kína,
  - farfekvés diagnózisa UH a 33-ik héten
  - 35-ik hét után a kismamák bármikor kérhették ECV alkalmazását
  - Eredmény B67 csoportban ECV kisebb mint 1%, kontroll csoportban ECV 18% , ennek ellenére végső eredmény: 75,4% vs. 62.3%
- **Cardini (2005)** Olaszország nagyon rossz compliance, rossz eredmény mindkét csoportban
- **Gutter (2009)** Svájc Eredmény: 18% vs.16%
- Következtetés: valószínűleg a kismamák kevésbé bíztak a természetes módszerekben, kevésbé kitartóan végezték a gyakorlatot, illetve a moxa terápiát, jobban a nyugati medicinára hagytakoztak.

Farfekvés, Reviews (Összegző vizsgálatok)

- Van den Berg (2008) 6RCT+ 3 cohort: veszélytelen beavatkozás
- Cochrane (2013) Moxa önmagában nem hatékony, viszont moxa-akupunktúra együtt hatásosabb, mint a poszturális technika.
- Kritika: a páciens nem „vak”, tudja, hogy kezelést kap, nincs Sham.

- Biztos, hogy nincs Sham?

Farfekvés, legújabb vizsgálat 2013

- Vas (kár, hogy nem Ham...) Spanyolország
- Három kar:
  - 1) B67 moxa + mellkas-térd fektetés + hagyományos gondozás
  - 2) Sp1 moxa + mellkas-térd fektetés + hagyományos gondozás
  - 3) Hagományos gondozás
- Eredmény: 58.1% vs. 43.4% vs.44.8%
- Moxa előnye: kontroll érzetét nyújtja anélkül, hogy más kezelési módszerek választásának lehetőségét befolyásolná

Szülés megindítás

Indikációk: Túlhordás megelőzése
Korai magzatburok repedés
Intrauterin magzati halál
Ikerterhesség
Pre-eclampsia
DM
Anyai kérés

Tipikus módszerek: Vaginális prosztaglandin
Burokrepesztés + Oxytocin

Szintetikus oxitocin adását sokan ellenzik, az endogén oxitocin anyai kötődést segítő hatása miatt.

Az oxitocin fájdalomcsillapító, szorongás csökkentő, hangulat javító.

A szintetikus oxitocin nem jut át a vér-agy gáton.

A szintetikus oxitocin adását összefüggésbe hozzák autizmussal, obezitással, cukorbetegséggel, hipertóniával.

Szülés megindítás, pontkombinációk

Angol protokoll: **Sp6**, St36, **LI4**, Liv3, **B31**, **B32**

36-38-ik hétig manuális stimulálás, 39-41-ig hétig elektroakupunktúra:

Sp6-Liv3 és B31-B32 pontok összekapcsolása.

Francia: **Sp6**, St36, **LI4**, Liv3, **Cv2**, **Cv3**, **Cv4**, G34, **B60**, B67

37-ik héttől kezdve, heti három kezelés (20 perc)

USA(New York): **Sp6**, **LI4**, Liv3, **G21**, G34, K1, Gv20, **B31-B34**, B67,

Fül: Shen Men, Nei Fen Mi, Uterus

- Az akupunktúra gyorsítja a méhnyak érését a szülés idején, ugyanakkor a szülés idejét nem hozza előbbre
- Hatás monitorozása: Méhnyak állapot értékelése, Bishop score: cervix tágassága, vastagsága, konzisztenciája, magzat pozíciója.
- **(Terhesség alatt kerülendő pontok kiemelve)**

Szülés indítás, vizsgálatok

Francia vizsgálat

- 3 kar: Akupunktúra / Sham, tűszúrás nem akupunktúrás pontokon / kontroll (nincs kezelés)

Mannheim vizsgálata

- 3 kar: Akupunktúra (Sp6, St36, G34, B67) / Sham (Gv20, P6, H7, LI4)
- Kontroll, nincs kezelés
- Mindkét vizsgálatban a verum csoportban a Bishop score változás szignifikánsan nagyobb, mint a sham vagy kontroll csoportban.
- Kritika: Mannheim Sham pontok, LI4 hatékony pont

Fájdalomcsillapítás szülés közben, augmentáció

Fájdalom csillapítás (akupresszúra is!): Sp6, LI4, G21, P6, K1,
B32, B60, B67

Háti fájdalom: Sp6, LI4, Liv3, B31-B34, B60

Medence fájdalom: Sp6, LI4, Liv3, G34,

Elégtelen vagy irreguláris kontrakció: Sp6, LI4, St36, K3, B67

Kimerültség: St36

Javasolt: 4-12 tű, De Qi kiváltása, tűk benntartása 40 percig (endorfin csúcs 20-30 perc környékén, ezt követően leszálló fájdalom gátlás.)

Fájdalom csillapítás

Eredmények:

csökkent a farmakológiai fájdalom csillapító használata

csökkent a szintetikus oxitocin használata

csökkent a császármetszés és az eszközös beavatkozások száma

szülés időtartama lerövidült

anyák megelégedettsége nőtt

Egy kérdés – egy válasz

- Na jó, de ki engedheti ezt meg magának?
- Németek, Svédok...
- Megoldás: a szülésznők képzése (a kezelésnek szinte nincs járulékos költsége)
- Németországban a szülészetek 97,3% felajánlja az akupunktúrát. A szülésznők képzését biztosító képzőhelyek 43%-ának curriculumában szerepel az akupunktúra.
- Svédországban a szülésznők 75%-a képzett akupunktúra terén is.
- Hogy állunk a kérdéshez mi?

Köszönöm a figyelmet!